

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

De Pol

Kwaliteitsonderzoek

Datum vaststelling: 5 juni 2023

Samenvatting

Wij hebben op School De Pol een onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs uitgevoerd. Tijdens de voorbereiding op het vierjaarlijks bestuursonderzoek bij Stichting De Uni voor Kinderkunde hebben wij geconstateerd dat er sprake is van mogelijke risico's. Wij hebben op de school een onderzoek gedaan en daarbij geconstateerd dat de school ernstige tekortkomingen vertoont.

We constateren dat de kwaliteit van het onderwijs Zeer Zwak is.

Wij maken ons ernstig zorgen om de fysieke veiligheid van de kinderen. Bovendien hebben wij lessen van onvoldoende kwaliteit gezien.

De school bestaat slechts anderhalf jaar en er zijn nog maar tien leerlingen in de onderbouw. Tijdens twee eerder gesprekken met het bestuur hebben wij aangegeven dat er enkele verplichte documenten nog niet op orde waren en nu moesten we constateren dat deze nog steeds niet voldoen aan wat de wet stelt.

Wat moet beter?

Zowel in het onderwijsproces, als op het gebied van de veiligheid en het schoolklimaat en in het kwaliteitsgebied kwaliteitszorg vertoont de school ernstige tekortkomingen. De school moet hiervan de kwaliteit op korte termijn verbeteren. Zowel in het beleid als in de praktijk moet de school zorgen voor een veilige omgeving, zodat leerlingen tot leren kunnen komen en geen risico's lopen op incidenten. Daarnaast is het belangrijk dat er goed lesgegeven wordt, er voldoende onderwijstijd is ingeroosterd en dat het onderwijsaanbod op orde is.

Het bestuur van de school geeft aan binnen de wet te willen functioneren, maar zoekt naar de ruimte in de wet om de visie waar te maken. Wij constateren dat het bestuur nu soms buiten de grenzen van de wet handelt. Het bestuur kan bewuster omgaan met de wettelijke vereisten, door zich vooraf te verdiepen wat er gevraagd wordt van een bestuur en school.

Bestuur: Stichting De Uni voor Kinderkunde

Bestuursnummer: 42825

School: School De Pol [31TN]

Totaal aantal leerlingen: 10
(teldatum 1 oktober 2022)

Wat gaat goed?

Het bestuur heeft een duidelijke visie hoe het onderwijs op School De Pol er uit moet komen te zien en wij hebben geconstateerd dat dit een consistent verhaal is. Binnen alle geledingen die wij gesproken hebben, horen we dezelfde elementen van deze visie en ambities terug.

Vervolg

Zo spoedig mogelijk na een jaar na vaststelling van het rapport voeren wij een herstelonderzoek uit. Dan moet de kwaliteit van het onderwijs verbeterd zijn. Als deze nog steeds Zeer zwak is, melden we de school bij de minister voor vervolgmaatregelen. We blijven vervolgtoezicht houden op de school tot de kwaliteit weer Voldoende is.

Naast dit onderzoek op School De Pol hebben wij in deze periode een vierjaarlijks onderzoek gedaan bij het bestuur van de school. Het onderzoeksrapport is te vinden op de website van de inspectie.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Conclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek	11
4.	Reactie van het bestuur	18
	Bijlage: Zienswijze van het bestuur	20

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

Wij hebben op 21 maart 2023 op School De Pol een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd, omdat wij in de voorbereiding op het reguliere vierjaarlijks bestuursonderzoek bij Stichting De Uni voor Kinderkunde het vermoeden van ernstige risico's hadden.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 primair onderwijs.

De tabel hieronder geeft weer welke standaarden we hebben beoordeeld tijdens dit onderzoek.

Standaard	onderzocht
OP Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	•
OP4 Onderwijstijd	•
VS Veiligheid en Schoolklimaat	
VS1 Veiligheid	•
VS2 Schoolklimaat	•
OR Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	
SKA Sturen, Kwaliteitszorg en ambitie	
SKA1 Visie, ambities en doelen	•
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben zowel binnen- als buitenlessen bezocht, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders, leraren en directeur-bestuurders.

Resultaten

In dit onderzoek is de standaard Resultaten niet te beoordelen. In hoofdstuk 3 lichten we dit toe. Deze werkwijze betekent dat we bij de bepaling van het eindoordeel op schoolniveau de beslisregels in geval van niet te beoordelen resultaten gebruiken. (onderzoekskader 2021 paragraaf 6.5.2)

Overige wettelijke vereisten

Deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader 2021). Er was aanleiding om overige wettelijke vereisten te onderzoeken, omdat in de voorbereiding van het onderzoek op bestuursniveau bleek, dat niet alle documenten die verplicht zijn, bij ons bekend of volledig waren. Hierop komen we terug in hoofdstuk 3.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek. We hebben een signaal met het bestuur besproken. In hoofdstuk 3 wordt dit nader toegelicht.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

2. Conclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie weer van het onderzoek bij School De Pol.

Wij kunnen de onderwijsresultaten van School De Pol niet beoordelen, omdat de school nog geen leerlingen heeft die een eindtoets hebben gedaan. De beslissing bij niet te bepalen onderwijsresultaten luidt dat een school Zeer zwak is als twee of meer van de vier standaarden Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2), Pedagogisch-didactisch handelen (OP3), Veiligheid (VS1) en Visie, ambities en doelen (SKA1) onvoldoende zijn (artikel 10a, vierde lid, WPO). Bij De Pol zijn de standaarden OP2, OP3 en VS1 als Onvoldoende beoordeeld.

Conclusie

De kwaliteit van het onderwijs op School De Pol beoordelen we als Zeer zwak.

Wij maken ons ernstige zorgen over de fysieke veiligheid van de leerlingen. Daarnaast is het onderwijs aan de leerlingen van onvoldoende niveau en wordt er te weinig onderwijstijd ingeroosterd. Bovendien is de kwaliteitszorg onvoldoende. Het bestuur geeft aan dat het beleid de praktijk volgt, maar zowel de praktijk als het beleid zijn niet op orde.

Het bestuur van Stichting De Uni voor Kinderkunde heeft een onderwijsvisie die afwijkt van de meeste scholen in het land, maar is van mening dat zij binnen de kaders van de wet het onderwijs op een andere manier kunnen vormgeven. Het bestuur verkent hiervoor de ruimte in de wet en gaf ons de indruk dat zij dachten vier jaar de tijd hadden om aan de basiskwaliteit te voldoen. Dit is echter een misvatting, het onderwijs moet vanaf de start voldoen aan hetgeen de wet vereist. Dat betekent dat zowel het bestuur als de school zo spoedig mogelijk moeten gaan verbeteren. Nu voldoen enkele standaarden binnen de kwaliteitsgebieden 'Onderwijsproces', 'Veiligheid en Schoolklimaat' en 'Sturen, Kwaliteitszorg en Ambitie' niet aan de gestelde eisen.

Afspraken over vervolgtoezicht

De school voldoet op onderstaande onderzochte punten niet aan de wettelijke vereisten.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
<p>School de Pol is beoordeeld als een Zeer Zwakke school. Hiermee voldoet het bestuur niet aan de opdracht zorg te dragen voor voldoende kwaliteit van het onderwijs op de school (artikel 10a, 4e lid, WPO)</p>	<p>Het bestuur draagt zorg voor dat de kwaliteit van het onderwijs verbeterd.</p>	<p>Wij voeren z.s.m. na een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>
<p>OP1 - Onderwijsaanbod</p> <p>De inhoud van het onderwijs richt zich onvoldoende op basisvaardigheden (art 8, 1e lid, WPO).</p> <p>Het aanbod voor emotionele en de verstandelijke ontwikkeling, en op het ontwikkelen van creativiteit, op het verwerven van noodzakelijke kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden ontbreekt (artikel 8, 2e, WPO).</p> <p>Het aanbod voor het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie is nog niet volledig (artikel 8, 3e lid, WPO).</p> <p>Het onderwijs aanbod voldoet niet aan de kerndoelen (artikel 9, WPO).</p> <p>De uitwerking van de wettelijke opdrachten voor de uitgangspunten, doelstellingen en inhoud van het onderwijs ontbreekt in het schoolplan (art 12 2^e lid sub a WPO).</p>	<p>Het bestuur zorgt voor een passend en dekkend onderwijsaanbod.</p>	<p>Wij voeren z.s.m. na een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>
<p>OP2 - Zicht op ontwikkeling</p> <p>De school heeft geen schoolondersteuningsprofiel en zorgt onvoldoende voor een ononderbroken ontwikkeling van de leerlingen (artikel 8, 1e, 3e, 4e, 5e, 6e en 9e lid, WPO).</p>	<p>Het bestuur moet zorgen voor een schoolondersteuningsprofiel.</p> <p>Het bestuur draagt zorg voor een systeem waarmee de leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken.</p>	<p>Wij voeren z.s.m. na een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>
<p>OP3 - Pedagogisch didactisch handelen</p> <p>Het onderwijs is niet afgestemd op de behoeften van de leerlingen (artikel 8, 1e en 3e, lid, WPO).</p> <p>In het schoolplan ontbreekt het beleid voor pedagogisch didactisch handelen (artikel 12, 2^e en 3^e lid, WPO).</p>	<p>Het bestuur zorgt er voor dat het pedagogisch didactisch handelen is afgestemd op de onderwijsbehoefte van de leerlingen. Hiervoor ontwikkelt het bestuur beleid.</p>	<p>Wij voeren z.s.m. na een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
<p>OP4 - Onderwijstijd</p> <p>De school maakt onvoldoende onderwijstijd (artikel 8, 7e lid, WPO).</p>	<p>Het bestuur moet er voor zorgen dat leerlingen voldoende onderwijstijd maken.</p>	<p>Wij voeren z.s.m. na een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>
<p>VS1 - Veiligheid</p> <p>De meldcode over huiselijk geweld en kindermishandeling ontbreekt op school (artikel 4b, WPO).</p> <p>De school heeft niet een volledig beleid voor de veiligheid van de leerlingen (artikel 4c, WPO).</p>	<p>Het bestuur moet er voor zorgen dat leerlingen veilig zijn en daarvoor beleid ontwikkelen en laten uitvoeren.</p> <p>Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast waarin stapsgewijs wordt aangegeven hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan en die er redelijkerwijs aan bijdraagt dat zo snel en adequaat mogelijk hulp kan worden geboden.</p>	<p>Wij voeren z.s.m. na een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>
<p>SKA1 Visie en Ambitie</p> <p>De school kan nog in onvoldoende mate laten zien welke doelen zij nastreeft voor de basisvaardigheden rekenen en burgerschap, en of dat op een samenhangende wijze gebeurt (artikel 10 en 12, 4e lid, WPO).</p> <p>In het schoolplan ontbreken personeels- en het onderwijskundig beleid (artikel 12, 1e, 2e en 3e lid, WPO).</p>	<p>Het bestuur maakt helder hoe het aan de basisvaardigheden werkt op school.</p> <p>Het bestuur zorgt voor een volledig schoolplan.</p>	<p>Wij voeren z.s.m. na een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>
<p>SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</p> <p>De uitvoering van een stelsel van kwaliteitszorg vindt nog niet plaats (artikel 10 en 12, 4e lid, WPO).</p> <p>Er worden lessen gegeven door onbevoegd personeel (artikel 3, WPO).</p>	<p>Het bestuur moet ervoor zorgen dat de school een stelsel van kwaliteitszorg heeft dat uitgevoerd kan worden.</p> <p>Het bestuur moet zorgen voor bevoegd en bekwaam personeel.</p>	<p>Wij voeren z.s.m. na een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>
<p>SKA3 - Evaluatie verantwoording en dialoog</p> <p>Door het ontbreken van concrete doelen kan de school haar beleid niet scherp evalueren en analyseren (artikel 10 en 12, vierde lid, WPO).</p> <p>De schoolgids voldoet niet aan de wettelijke eisen (artikel 13, eerste lid, WPO).</p> <p>De medezeggenschap (mr) moet nog vorm krijgen. Een reglement ontbreekt (artikel 3, WMS) en het beleid wordt niet voorgelegd aan de mr (artikel 14, WMS).</p>	<p>Het bestuur moet zorgen dat de schoolgids voldoet aan de wettelijke vereisten.</p> <p>Het bestuur moet zorgen voor een mr conform de geldende wet- en regelgeving.</p>	<p>Wij voeren z.s.m. na een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>

Wij geven het bestuur opdracht om maatregelen te nemen zodat de school op zo kort mogelijke termijn, maar uiterlijk één jaar na vaststelling van dit rapport, niet Zeer zwak meer is. In het herstelonderzoek, dat we zo spoedig mogelijk na één jaar na vaststelling van dit rapport uitvoeren, gaan we na of dit gerealiseerd is. Dan moet de kwaliteit van het onderwijs verbeterd zijn. Als deze nog steeds Zeer zwak is, melden we de school bij de minister voor vervolgmaatregelen.

Zolang de kwaliteit Zeer Zwak is, staat de school op de lijst Zeer zwakke scholen op onze website. We voeren vervolgtoezicht uit tot de kwaliteit weer Voldoende is.

Meer over ons toezicht op Zeer zwakke scholen vindt u in de brochure op onze website “Toezicht op zeer zwakke scholen in het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs – zo werkt het “.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek bij School De Pol.

Context

In november 2021 hebben we met het bestuur een kennismakingsgesprek gevoerd, waarin we als inspectie stilgestaan hebben bij een aantal belangrijke aspecten voor een startende school, zoals 'veiligheid' en 'zicht op ontwikkeling'. In november 2022 volgde er een bestuursgesprek waarbij we aandacht hadden voor wet- en regelgeving, hebben we het bestuur gewezen op belangrijke verplichte documenten en het bestuursonderzoek van maart 2023 verder toegelicht.

3.1. Onderwijsproces: De basis ontbreekt

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)	O	V	G
OP1 Aanbod	●		
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	●		
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	●		
OP4 Onderwijstijd	●		

Het onderwijsaanbod is niet compleet

Wij beoordelen de standaard Aanbod als Onvoldoende. De school heeft nog geen aanbod dat voldoet aan de kerndoelen (artikel 9, WPO). Ze is nog bezig met het ontwikkelen hiervan. Voor het vakgebied taal heeft de school de leerlijnen voor de onderbouw recent uitgewerkt, passend bij de kerndoelen. Voor de overige vakgebieden is dit nog niet gebeurd. Dat geldt voor zowel de basisvaardigheden rekenen en burgerschap als voor het onderwijsaanbod in de breedte. Hiermee kan de school niet aantonen dat het onderwijs is afgestemd op een ononderbroken ontwikkelingsproces van de leerlingen (artikel 8, eerste lid, WPO). Het onderwijsaanbod moet gericht zijn op de emotionele en de verstandelijke ontwikkeling, en op het ontwikkelen van creativiteit, op het verwerven van noodzakelijke kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden (artikel 8, tweede, WPO). Het aanbod moet mede gericht zijn op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie (artikel 8, derde lid, WPO). Bovendien missen we in het schoolplan de uitwerking van de wettelijke opdrachten voor de uitgangspunten, doelstellingen en inhoud van het onderwijs (artikel 12, tweede lid, sub a, WPO).

De school volgt de ontwikkeling van leerlingen onvoldoende

De standaard Zicht op ontwikkeling beoordelen we als Onvoldoende. Het beleid en de werkwijze om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen en het onderwijs erop af te stemmen zijn niet geformaliseerd en zichtbaar. Ook in de praktijk hebben wij dit niet kunnen zien. Wij concluderen daarom dat de school er onvoldoende voor zorgt dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken (artikel 8, WPO).

De school heeft wel ideeën over hoe zij dit willen oppakken, deze ideeën zijn echter nog niet uitgewerkt en worden nog niet in de praktijk uitgevoerd. Daarnaast mist de school nog een uitgewerkt schoolondersteuningsprofiel waarin de school aangeeft wat zij kan bieden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben (artikel 8, 5e lid WPO). Kortom, de school moet de zorgstructuur nog concreet inrichten.

Het pedagogisch-didactisch handelen stelt leerlingen onvoldoende in staat zich te ontwikkelen.

Wij beoordelen de standaard Pedagogisch-didactisch handelen als Onvoldoende, omdat de leraren in hun lessen onvoldoende een passend pedagogisch en didactisch leerklimaat creëren. De instructies, begeleiding en opdrachten zijn onvoldoende doelgericht en onvoldoende afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen om een ononderbroken ontwikkeling te kunnen doormaken (artikel 8, 1e lid WPO).

Bij de boslessen was de omgeving niet voldoende verbonden aan de inhoud van de les. Bovendien was de betrokkenheid en taakgerichtheid van de leerlingen laag. Bij de lessen in het schoolgebouw, waren niet alle leerlingen aanwezig. Zij waren elders in het gebouw, zonder duidelijke opdracht. De inhoud van de lessen was niet passend bij de behoeften van de aanwezige leerlingen. Bovendien was de uitleg in zowel het bos als in het schoolgebouw van onvoldoende niveau.

Tijdens de busreis, die de school meetelt als onderwijstijd, is het onmogelijk om les te geven aangezien de leraar tevens buschauffeur is voor een deel van de leerlingen. De andere leerlingen zaten in een busje van de kinderopvang, dus daar ontbrak volledig de les.

De school heeft in haar schoolplan niet haar beleid geformuleerd rondom pedagogisch didactisch handelen (artikel 12, tweede en derde lid, WPO). Niet alle leerlingen krijgen les van de aanwezige leraar, maar verblijven bij andere mensen, bijvoorbeeld bij de pedagogisch medewerkers van de kinderopvang, die in het schoolgebouw aanwezig zijn. Wat het onderwijsprogramma daar is en hoe dat bijdraagt aan een ononderbroken ontwikkeling van de leerlingen is onduidelijk.

De school maakt te weinig onderwijstijd

Wij beoordelen de standaard onderwijstijd als Onvoldoende, omdat de school te weinig wettig verplichte uren op de school inricht (artikel 8, zevende lid, sub b, WPO).

De schoolgids en het schoolplan vermelden verschillende urenberekeningen en in een brief aan ons over 'invulling onderwijstijd' geeft het bestuur aan te weinig uren te maken. Nadat we dit besproken hebben met het bestuur heeft het bestuur een nieuwe berekening aan ons gestuurd, waarin wel aangegeven wordt dat de school aan de verplichte 7520 uur komt in 8 jaar, maar een precieze invulling daarvan ontbreekt. Bovendien is dit niet aangepast op de website van de school. Daarnaast zien we ook weglektijd, die we niet als onderwijstijd kunnen meerekenen.

De leerlingen volgen in de middag niet allemaal het onderwijs van de leraar, maar bevinden zich elders in het gebouw, onder toezicht van ander personeel. Daarnaast hebben we geconstateerd dat niet alle leerlingen in de middag aanwezig waren. Hierdoor mist een deel van de leerlingen onderwijstijd.

Daarnaast wordt de onderwijstijd niet altijd effectief besteed en ingevuld door bevoegde en bekwame leraren (artikel 3, WPO). Dit hebben we geconstateerd op onze onderzoeksdag en dat dit structureel gebeurt, werd bevestigd door de directeur-bestuurder. Een voorbeeld hiervan is de busreis naar het bos, die onterecht als onderwijstijd wordt meegerekend. Tijdens de busreis is de leraar tevens chauffeur voor een deel van de leerlingen en is het niet mogelijk om de volledige aandacht te hebben bij het lesgeven.

3.2. Veiligheid en schoolklimaat: We maken ons ernstig zorgen om veiligheid van leerlingen.

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)	O	V	G
VS1 Veiligheid	•		
VS2 Schoolklimaat		•	

De school moet voor een veilige omgeving zorgen

We beoordelen de standaard Veiligheid als Onvoldoende, omdat het bestuur onvoldoende zorgdraagt voor een veilige omgeving voor de leerlingen. Ook voldoet het veiligheidsbeleid niet aan de wettelijke eisen (art. 4c, lid 1 en 2 WPO).

We maken ons ernstig zorgen om de veiligheid van de leerlingen. Zowel bij de buitenlessen als bij de lessen in het schoolgebouw kunnen gevaarlijke situaties ontstaan.

Tijdens de geobserveerde bosles hebben we gezien dat de omgeving niet veilig is, omdat er potentieel gevaarlijke situaties kunnen ontstaan.

Zo zagen wij loslopende honden aan enkele leerlingen snuffelen en meespelen met de stokken die de leerlingen vasthadden waarbij een bijtincident op de loer ligt. Ook zagen wij enkele leerlingen (in de leeftijd van 4 tot 7 jaar) in de buurt van een bosmeertje spelen zonder toezicht van de leraar. Verdrinkingsgevaar zien wij hier als risico. Het overzicht in het bos schiet tekort door de aanwezigheid van heuvels. Kinderen die vrij spelen zijn daardoor regelmatig uit het zicht van de leraar. Het terrein waar wij de observatie uitvoerden, werd tevens gebruikt door andere mensen, waaronder verschillende hondenuitlaatservices. In het veiligheidsbeleid van het bestuur staat wel bij welke windkracht er niet gespeeld kan worden in het bos vanwege het gevaar van afwaaiende takken, maar geen andere afspraken over toezicht houden door de leraar, bijvoorbeeld bij het bosmeertje en de loslopende honden.

Ook in het schoolgebouw zien wij potentieel gevaarlijke situaties. Zo zagen wij de leerlingen zonder direct toezicht van de leraar snel de steile trap aflopen. Al met al genoeg redenen voor ons om ernstige zorgen rondom de fysieke veiligheid te hebben.

Tot slot ontbreekt op School De Pol de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (artikel 4b, WPO).

De school creëert oefenplaats voor leerlingen

De visie van de school is dat de school zorgt voor een oefenplaats voor de leerlingen. In praktijk hebben we hier voorbeelden van terug gezien. Vandaar dat wij de standaard Schoolklimaat als Voldoende beoordelen.

Volgens de visie van de school bereidt ze de leerlingen voor op het leven in de maatschappij. Hiervoor heeft de school haar onderwijs ingericht waarbij de leerlingen leren door te ontdekken en het opdoen van ervaringen tijdens het spelen, leren en werken. De school ondersteunt de leerlingen in het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties. Wel kan het bestuur meer aandacht besteden aan alle facetten van burgerschap.

3.3. Onderwijsresultaten: niet te beoordelen

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)	
OR1 Resultaten	O V G Niet te beoordelen

We beoordelen de resultaten niet, omdat er sprake is van een kleine school die pas anderhalf jaar functioneert en waar nog geen leerlingen in de midden- of bovenbouw zitten. Er zijn om die reden geen eindresultaten.

3.4. Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)	O	V	G
SKA1 Visie, ambities en doelen		•	
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	•		
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	•		

De school heeft een zeer duidelijke visie en ambities

We beoordelen deze standaard als Voldoende. De visie van de school is zeer duidelijk en wordt breed gedragen door alle medewerkers. Echter de vertaling naar toetsbare doelen ontbreekt.

Spelen, leren en werken vormen drie belangrijke pijlers. De school lijkt op de samenleving die het bestuur voor ogen heeft. Het onderwijs wordt gevormd rondom drie hoofdzaken: buiten, bewegen en verbeelding. Voor deze visie is er draagvlak binnen de school. Echter, de visie is niet concreet vertaald naar toetsbare doelen waardoor de sturing op de kwaliteit van het onderwijs op de school niet mogelijk is. Dit geldt onder andere voor de doelen voor de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap (artikel 12, vierde lid, WPO). We geven het bestuur hier een herstelopdracht voor.

Wel constateren wij dat er een focus is op het vormgeven van het onderwijs waarbij de wettelijke eisen in de gaten gehouden worden. Het bestuur zoekt hierbij de ruimte binnen de kaders van de wet, maar overschrijdt daarbij ook de grenzen. In de kleine, hechte setting werken het bestuur en de school op basis van vertrouwen en openheid.

Het bestuur geeft aan dat beleid de praktijk volgt en dat om die reden niet alle documenten aanwezig zijn of nog niet geheel voldoen aan de wettelijke eisen, zoals het schoolplan. Verplichte passages als personeelsbeleid en onderwijskundig beleid voldoen niet aan de wettelijke vereisten (artikel 12, eerste, tweede, derde lid, WPO). We geven het bestuur hier een herstelopdracht voor.

Uitvoering moet beter

We beoordelen deze standaard als Onvoldoende, omdat het bestuur niet beschikt over een gedegen stelsel van kwaliteitszorg en zodoende onvoldoende zicht heeft op de kwaliteit van de school (artikel 10 en 12, vierde lid, WPO). We geven het bestuur hier een herstelopdracht voor.

Aangezien er toetsbare doelen voor het realiseren van goede onderwijskwaliteit ontbreken, is ook niet helder hoe de uitvoering hiervan is. De directie bewaakt en bevordert tevens te weinig het beleid en stuurt niet planmatig op verbeteringen. Een duidelijke focus op de basisvaardigheden rekenen en burgerschap ontbreekt. Tevens maakt de directie weinig gebruik van kwaliteitsinstrumenten om zicht te houden op de onderwijskwaliteit, zoals kijkwijzers om lessen te observeren. Daarnaast heeft de school geen kwaliteitsnormen geformuleerd, waardoor het niet mogelijk is om de mate van tevredenheid te bepalen.

De kwaliteitscultuur binnen de school kenmerkt zich als transparant en integer. Alle medewerkers zijn continu gericht om gezamenlijk het onderwijs op de school vorm te geven door de vertaling van de visie naar onderwijskundig beleid. Het bevorderen van samenwerken, leren en verbeteren is een continu proces om zo een goede professionele cultuur te ontwikkelen. Het bestuur stimuleert bij alle medewerkers een onderzoekende en reflectieve houding gericht op steeds een stapje beter. De medewerkers zijn gewend om elkaar feedback te geven en vanuit gelijkwaardigheid te communiceren met elkaar.

De leraren onderhouden hun bekwaamheid niet voldoende. Wij vinden de noodzaak hiervoor hoog aangezien de kwaliteit van het onderwijs op de school Zeer zwak is. Zo moeten de leraren hun didactische vaardigheden verbeteren en beter zicht krijgen op de ontwikkeling van de leerlingen. Het bestuur zorgt onvoldoende voor bevoegd personeel en maakt het onderhouden en uitbreiden van de bekwaamheid niet mogelijk. Bovendien wordt het onderwijs deels vormgegeven door de pedagogisch medewerkers van de kinderopvang die in hetzelfde gebouw aanwezig zijn. Hiermee overtreedt de school de wet die vraagt om bevoegd en bekwaam personeel (artikel 3, WPO).

Evaluatie, verantwoording en dialoog nog niet van de grond

We beoordelen deze standaard als Onvoldoende, omdat de school onvoldoende vaststelt welke maatregelen ter verbetering nodig zijn (artikel 10 en 12, vierde lid, WPO). We geven het bestuur hier een herstelopdracht voor.

De documenten waarmee de school zich kan verantwoorden ontbreken of zijn nog niet op orde. Een voorbeeld hiervan is de schoolgids, die wel online staat, maar waarvan een aantal hoofdstukken nog niet gevuld is (artikel 13, eerste lid, WPO). Zo missen wij bijvoorbeeld de beschrijving van de wijze waarop ondersteuning wordt gegeven aan het jonge kind (art 13 1e lid b) en voor extra ondersteuning (art 13, 1e lid onder c). Onder het kopje 'rechten en plichten' is ook niets uitgewerkt (art 13, 1e lid onder f). Daarnaast missen we het verzuimbeleid, waaronder schorsing en verwijdering (art 13, 1e lid onder k).

We geven het bestuur hier een herstelopdracht voor.

De ouders van de leerlingen van de school worden nauw betrokken bij het wel en wee van de school. Dit gebeurt onder andere via de nieuwsbrief en tijdens de 'Pollepel' avonden.

Deze avonden verlopen volgens de ouders die wij gesproken hebben in een open sfeer en dialoog.

Een officiële vertegenwoordiging van de ouders en personeel is er echter nog niet. Inmiddels zijn er wel mensen benaderd om een medezeggenschapsraad (mr) te vormen, maar de mr is nog niet bijeen geweest en heeft nog geen reglement. Bij de start van de school had er al een mr moeten zijn (artikel 3, WMS). Zo heeft de mr nog geen advies of instemming kunnen geven over het beleid van de school (artikel 14, WMS).

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit:

Met ons onderwijsconcept willen wij een weg inslaan die breder (en dieper) is dan wat op dit moment te doen gebruikelijk is. Op deze weg werken we vanuit de aanname dat de leerzame ervaringen die we de kinderen zeker tot de kerndoelen moeten leiden. Wij gunnen de kinderen rijke omgevingen, waarbij de vaardigheden met elkaar in verband staan, en voor de kinderen begrijpelijk in elkaar overlopen. Deze overlap van vakken, van lesinhouden, is ook nadrukkelijk de wettelijke opdracht van het Nederlandse basisonderwijs. Dat zou, in de praktijk, moeten leiden tot lessituaties waarin er verschillende leerlijnen met elkaar overlappen in een weefwerk, waarbij het ingewikkeld moet zijn in één oogopslag te zien welke lesinhouden precies door welk kind op dat moment worden uitgevoerd. Daarnaast hebben de kinderen in onze beleving het recht op hun eigen tempo en wijze om zich de stof eigen te maken. Zodat zij zich als persoon goed kunnen ontwikkelen. Dit alles stelt ons voor de uitdagende taak om de verbonden lesinhoud, aangeboden in rijke schooldagen, waarbij school en maatschappij dezelfde gebieden beslaan, herkenbaar te beschrijven en goed uit te voeren. Afgelopen anderhalf jaar zijn wij met die ontwikkelingen voor dit onderwijs bezig geweest.

De onderwijsinspectie is kritisch over ons onderwijs. En dat is een goede zaak, want hoge verwachtingen stimuleren hogere kwaliteit. Dit Pygmalion effect speelt op alle niveaus; tussen leerling/leerkracht, binnen het team, en tussen inspectie en de scholen. Aan het onderwijsveld de taak zich hier bewust van te zijn en ernaar te handelen. De herstelopdrachten die de onderwijsinspectie ons geeft, betekenen voor ons twee dingen. Ten eerste zijn de kwaliteiten van ons onderwijs nog onvoldoende zichtbaar, en wat niet zichtbaar is kan niet als voldoende worden beoordeeld. Ten tweede erkennen wij ook dat er aspecten zijn van onze school, zichtbaar of niet, nog niet af zijn.

Álles expliciet maken zal niet lukken. Dit is onvermijdelijk, omdat de leerkracht het onderwijs maakt; in nauwe aansluiting op de specifieke samenstelling van de groep wiens ontwikkeling we bevorderen. Hun opdracht is om in te spelen op wat er elke dag speelt, zodat de belevingswereld van het kind een voedingsbodem voor leermotivatie blijft. Het onderwijs blijft situationeel, met een altijd wisselwerking tussen handelen en reflecteren, op alle niveaus. Er zijn genoeg gebieden, waaronder het aanbod op het gebied van emotie, sociale vaardigheden, creativiteit en burgerschap, waar de kinderen een rijk aanbod krijgen dat wij onvoldoende beschreven hebben.

Daarnaast zijn er zaken die onvoldoende zijn omdat deze inderdaad nog niet af zijn. De herstelopdrachten komen inhoudelijk overeen met de arbeid die we ons zelf sinds het begin voornemen.

Hoe we vensters bouwen (dagdelen met een gezonde opbouw van type activiteiten met bijbehorende kerndoelen), hoe we geplande en spontane leerdoelen combineren (situationeel onderwijzen), hoe we onderwijs geven in het bos en hoe we de voortgang van kinderen volgen via daglijsten en observaties zijn allemaal onderdelen waar we dagelijks beter in worden en daarmee dagelijks dichterbij adequaat vastleggen ervan. We krijgen steeds meer handigheid in het koppelen van leerdoelen aan activiteiten - met een verticale groep - binnen de inhoudelijk leidende betekenisvolle dagdelen.

Het is dan ook zinnig dat de onderwijsinspectie zo vroeg in het oprichtingsproces is komen oordelen, zodat wij én vernieuwend, gedegen én wettelijk verantwoord onze ingezette en vruchtbare ontwikkeling optimaal kunnen voortzetten en bijsturen waar nodig.

Uit het inspectieonderzoek komt een aantal aspecten naar voren waar wij het komende jaar versterkt onze aandacht op richten. In zijn algemeenheid betreft dat het zichtbaarder maken en formaliseren van onderwijsaanbod, kwaliteitsbeleid en het volgen van de ontwikkeling van de kinderen, ook met het genormeerde leerlingvolgsysteem. Voor het hersteltraject naar aanleiding van het inspectieonderzoek zal de PO-raad ons met een adviestraject zowel voor de schoolontwikkeling als ook voor de bestuurlijke inrichting terzijde staan. Verder prijzen wij ons gelukkig met een rijke ervarings- en kennischat uit ons groeiend netwerk binnen de sector voor primair onderwijs en de branche voor kinderopvang en de vele landelijke en regionale ontwikkelingen rondom onderwijsvernieuwing en integratie van onderwijs en opvang.

Wij blijven bezig met hoogwaardig en vernieuwend onderwijs vormgeven. Met dit onderzoek en de daaropvolgende oordelen is onze opdracht niet veranderd. Onze motivatie om een brede beweging naar een vernieuwd onderwijslandschap in Nederland neer te zetten is onveranderd groot en deze onderzoeksresultaten geven nog meer richting om hier concreet verder mee te gaan. Dat het Inspectieoordeel Zeer Zwak is, is voor ons, gegeven de inhoud van het onderzoekskader, een begrijpelijke conclusie. Het onderwijs mag streng zijn voor zichzelf. Echter moet de blik gericht blijven op wat wel de bedoeling is. Op waar we wél naar streven, wat goed is, in plaats van wat niet fout mag zijn. De opdracht die voor ons ligt is de combinatie van herstellen, en verder bouwen. Slechts een van beiden doen, zou niet volstaan.

Bijlage: Zienswijze van het bestuur

In deze zienswijze lichten wij toe hoe onze kijk op de uitkomst van ons eerste school- en bestuursonderzoek verschilt van die van de onderwijsinspectie. Want dit verschil is er, maar naar wij denken is dit begrijpelijk. Niet omdat onze *doelen* anders zijn, maar wel onze *aanpak*. Wij denken dat het ons gezamenlijk beter maakt als wij onze verschillen waarderend naast elkaar leggen en openlijk toetsen aan de wet.

De school komt voort uit een gemeenschap die samen kinderen op wil voeden. Ouders en beroepsopvoeders bij School de Pol maken bewust de keuze kinderen te leren dat zij niet fout *zijn* maar een fout *maken*, dat zij goed zijn *om wie zij zijn* en niet omdat het antwoord goed gegeven was. Talloze onderzoeken van de afgelopen jaren laten zien dat 'essentialistische' taal tot een vaste mindset leidt. Die mindset verzwakt het doorzettingsvermogen. Aan '*zijn*' valt immers niks te doen. Dat is nou eenmaal zo.

De wereld *is* niet nou eenmaal zo. Samen geven wij voor een belangrijk deel de wereld waarin wij leven vorm. En die wereld bepaalt voor een belangrijk deel hoe wij ons ontwikkelen. Dus hebben wij de plicht om verantwoordelijkheid te nemen voor de keuzes die wij maken en de taal die wij spreken.

De inspectie lijkt niet te mogen kiezen voor een andere taal. Er zijn standaardteksten die zij moeten gebruiken in hun rapporten. Maar deze standaardteksten staan in sommige gevallen haaks op inzichten uit de gedragswetenschappen, onderwijskunde en andere inhoudelijke disciplines.

De inspectie stelt bijvoorbeeld dat een school 'Zeer Zwak', 'Excellent' of 'Goed' *is*. Wie dit uitspreekt, of leest, zegt dan 'de school is zeer zwak'. Wat met deze taal snel verloren raakt, is dat dit een label *is*, toegekend binnen een bepaald kader: wij *zijn* niet zeer zwak, de inspectie beoordeelde de school na hun korte bezoek als 'Zeer Zwak'.

Wie dan wél de keuze maakt voor de taal van de inspectie, wie wél de verantwoordelijkheid kan nemen, roepen wij graag op tot een grondige herziening.

Een aantal andere voorbeelden:

- Als het aanbod (nog) niet (volledig) herkenbaar en omschreven is, concludeert de toezichhouder dat het niet bestaat. Wie onzorgvuldig leest zou kunnen denken dat de kinderen op School de Pol niks meemaken op het gebied van creatieve vorming, om maar iets te noemen. Dit is feitelijk onjuist, te zien voor iedereen die de waarde van een voorbereide leeromgeving gaat beoordelen in ons atelier.
- De inspectie heeft het over ‘*een systeem waarmee de kinderen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken*’. Dit leest alsof het leerlingvolgsysteem de ononderbroken ontwikkeling veroorzaakt. Deze redenering is inzichtelijk onjuist, net als de conclusies dat een liniaal de lengte van het gemetene veroorzaakt, of dat iets niks weegt tot het op een weegschaal ligt. Zo zal de onderwijsinspectie het niet bedoelen, maar dit wekt wel de indruk dat een kind zich alleen kan ontwikkelen als het wordt gemeten. We zijn bewust met een kleine en jonge groep begonnen om de ontwikkeling van de kinderen nauwlettend te kunnen volgen. Ondertussen werken we aan een formeel systeem waarmee we dat systematisch kunnen vastleggen.
- De kanttekeningen bij de veiligheid op School de Pol vinden wij niet terecht. De inspectie beschrijft (in rapporten als ook in een brief naar ouders en in de communicatie met onder andere de gemeente) situaties met bijvoorbeeld loslopende honden in het bos of het zelfstandig traplopen als *zeer onveilig, risicovol en grote zorgen oproepend*. Toelichtingen uit ons pedagogisch beleid en veiligheidsbeleid worden hierin schijnbaar niet meegewogen, ofwel beoordelingen niet op basis hiervan aangepast. Deze oordelen en de manier waarop erover geschreven wordt gebaseerd op incomplete waarnemingen hebben verreikende consequenties voor de waarneming van (toekomstige) ouders en samenwerkingspartners zoals de gemeente.

Meer voorbeelden van onze kanttekeningen zijn te vinden in de beleidsreacties op beide rapporten. We erkennen het belang van kaders, en zien de wetgeving als spelregels voor het onderwijs waar wij ook aan willen voldoen. Wij verschillen van mening over hoe deze spelregels zouden moeten worden getoetst.

Een vernieuwende school oprichten is eigenlijk een dubbele taak. Zo moet je tegelijkertijd aan de eisen voldoen die gelden voor bestaande scholen, en nieuwe praktijken ontwikkelen, waarvoor nog geen maatstaven en protocollen bestaan. Dat onze ambitie hoog is, daarvan zijn wij ons bewust. Hoge verwachtingen zijn belangrijk voor ontwikkeling. Zo sterkt het ons dat de onderwijsinspectie vorig jaar aangaf hoge verwachtingen van ons te hebben.

Dat we (nog) niet op alle fronten aan deze verwachtingen hebben voldaan nemen we ter harte.

We moeten nog beter laten zien wat gedurende 1,5 jaar wel in gang is gezet en maakt dat we op de goede weg zijn.

Aan het bestuur de taak om binnen het aankomende jaar aan te tonen dat we kunnen beantwoorden aan de wettelijke eisen, en tegelijkertijd zowel de eigen leeromgeving en leerprocessen als die van de kinderen, zo goed mogelijk te laten aansluiten bij aanwezige kennis en context. Wij zullen ons de komende tijd nog verder bekwamen in het vertalen van de leeromgeving zoals we die voor ogen hebben, in termen van de wet en zijn blij hierbij hulp te krijgen van de PO-raad.

In het gehele proces van het oprichten van de school hebben wij de onderwijsinspectie in verschillende rollen meegemaakt. In de aanloop naar de school en tijdens de eerste bezoeken hebben wij veel goodwill ervaren, aanmoedigende en constructieve gesprekken gevoerd over onderwijsvernieuwing in het geheel en onze visie erop. Tijdens het recente onderzoeks- en beoordelingsproces heeft de inspectie zichtbaar haar best gedaan om ons project goed te begrijpen. Waardering en dank hiervoor aan de betrokken inspecteurs.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

